

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2006-25

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Viestinnän laitos	
Tekijä-Författare-Author Leinonen, Kirsi			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Arvojen merkitys organisaatiossa : Tapaustutkimus Veikkaus Oy:n henkilöstön suhtautumisesta yhtiön arvoihin			
Oppiaine-Läroämne-Subject Viestintä			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2006-02-06	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 86 s., 4 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, miten henkilöstö suhtautuu organisaation arvoihin: millaisia merkityksiä se liittää virallisiin arvoihin, millaiset arvot kuuluvat sen mielestä hyvään työyhteisöön ja miten se kokee työyhteisönsä todelliset arvot. Lisäksi tutkimuksessa kysytään, miksi arvot ovat juuri nyt keskeisessä asemassa organisaatioissa.</p> <p>Lähestyn arvoja tapaustutkimuksen kautta. Tutkimuskohteena on Veikkaus Oy. Tutkimuksella ei tavoitella yleistystä, vaan pyritään kurkistamaan arvojen "taakse" ja selvittämään, millaisia merkityksiä nimenomaan Veikkauksen henkilöstö liittää arvoihin. Tutkimuksen empiirinen aineisto kerättiin yhdeksällä teemahaastattelulla ja tulokset tuotettiin aineistolähtöisellä sisällönanalyysillä.</p> <p>Tutkimus pohjaa kahteen teoreettiseen viitekehykseen: niin sanottuihin uusiin olosuhteisiin, joka tarkastelee arvo-ilmiotä yhteiskunnan makrotasolta, ja organisaatiokulttuuriin, joka jalkauttaa arvot mikrotasolle eli organisaatioihin.</p> <p>Uudet olosuhteet viittaavat yhteiskunnalliseen paradigman muutokseen. Sitä ovat ruokkineet etenkin postmodernismin ajatukset, yhteiskunnalliset muutokset sekä liike-elämässä yhä enemmän jalansijaa saanut eettinen suuntaus. Tämän päivän organisaatiot eivät voi eristäytyä, vaan niiden on otettava kantaa, vastattava ja sopeuduttava uusiin olosuhteisiin. Jatkuvassa epävarmuuden ja muutoksen tilassa arvojen merkitys korostuu. Näkökulman keskeisimmät teoreetikot ovat Aaltonen & Junkkari (2000), Aula (2000b), Aula & Oksanen (2000) ja Puohiniemi (2003).</p> <p>Tutkimuksen organisaatiokulttuurinen viitekehys pohjautuu lähtökohtaan, joka kysyy, pitääkö kulttuuri ymmärtää organisaation osaksi vai organisaation koko olemukseksi. Kulttuurin asemaa suhteessa organisaatioon tarkastellaan etenkin Aulan (1999, 2000b), Conradin (1994) ja Juutin (1992) ajatusten pohjalta. Organisaatiokulttuurin rakennetta ja arvojen asemaa siinä tarkastellaan erityisesti Scheinin (1991) mallin pohjalta. Arvojen syntyminen eli niiden jalkautuminen organisaatiokulttuuriin ihanteellistumisprosessin kautta käsitellään Gagliardin (1986) mallin mukaan.</p> <p>Tutkimustulokset osoittavat, että virallisiin arvoihin suhtaudutaan tutkimusorganisaatiossa pitkälti hyötynäkökulmasta: arvot ovat kuin työkaluja, jotka otetaan esille tarpeen tullen. Parhaassa tapauksessa ne toimivat suunnannäyttäjinä sekä johdolle että henkilöstölle, mutta yhtä hyvin niitä voidaan käyttää "puolustuskeinona" esimerkiksi epämiellyttäviä päätöksiä tehtäessä. Epäselväksi kuitenkin jää, miksi arvot on määritelty ja kenen työtä niiden on tarkoitus ohjata. Käytännön työssä virallisilla arvoilla ei ole koeta olevan merkitystä.</p> <p>Hyvään työhön ja työyhteisöön liitettäviä arvoiksi osoittautuvat avoimuus, hauskuus, kehittyminen ja kunnolla tekeminen. Yksilöllisten arvojen korostumisesta huolimatta kollektiiviset arvot ohittavat ne hierarkiassa.</p> <p>Tutkittaessa organisaation toiminnan todellisia arvoja, ilmeni, että tutkimusorganisaatiossa vallitsee kaksi erilaista arvomaailmaa. Niissä suhtaudutaan eri tavoin yhtiön olosuhteisiin, tapaan toimia ja tehdä työtä, henkilöstön valta-asemiin, yhtiön tapaan suhtautua työntekijöihin sekä työntekijöiden asenteeseen. Suurimmat ristiriitoja synnyttävät tekijät ovat muutos organisaation kilpailuasemassa sekä organisaatioon tulleet uuden työntekijät.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords arvot organisaatiokulttuuri tapaustutkimus teemahaastattelu haastattelut			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			